

Arnold Smit is een kameleleon

Oud-keeper Arnold Smit is homo. Negatieve reacties heeft hij nooit gehad, maar toch stelde hij zich terughoudend op zodra hij bij zijn club kwam. 'Ik heb er nooit een geheim van gemaakt, maar liep er ook niet mee te koop.'

WESLEY MEIJER

Bert Brons, keeperstrainer

"Ik heb met Arnold zes jaar gewerkt bij Volendam, drie bij Blauw-Wit en kort bij DWV. Hij is een vriend geworden, en toen hij vertelde dat hij homo was, had ik daar geen problemen mee. Mijn gevoel zei al dat het zo was. Maar je praat niet zo veel over je privéleven. Met zijn mentaliteit was hij een voorbeeld voor heel veel jongens. Op de training liep hij de palen uit de grond. Bij de beesten af. Hij was altijd supergeconcentreerd. Ik kan me wel in zijn denkwijze vinden. Als je meteen vertelt dat je homo bent, krijg je een etiket opgeplakt. Maar als je eerst presteert en er dan mee komt, zal men er minder moeite mee hebben. Er zullen veel meer voetballers homo zijn. Wat is er mis mee? In andere sporten lopen toch ook homo's rond?"

Het is nog steeds het grootste taboe in de voetbalwereld. Ondanks de roep om meer openheid durven slechts weinig spelers er openlijk voor uit te komen dat ze homo zijn. Arnold Smit weet er alles van. De vorig jaar gestopte keeper van DWV hield zijn geaardheid jarenlang verborgen. "Als ze niets vroegen, zei ik ook niets."

Smit (1978) kwam er op zijn zeventiende achter dat hij op mannen viel. Op dat moment keepte hij in de jeugdopleiding van FC Volendam, waar hij later bij de profselectie kwam. Vanwege het taboe hield hij lang zijn mond; pas op zijn 26ste had hij zijn coming-out.

"Het is een persoonlijke strijd geweest om met mezelf in het reine te komen. Ik merkte dat ik anders was dan de rest en daar heb ik het heel moeilijk mee gehad. Ik moest het loslaten, accepteren wie ik was."

Rond zijn twintigste had Smit zelfs twee jaar lang een relatie met een vrouw. Daarna besloot hij dat hij geen poppenkast meer wilde spelen. Meedoen met de vrouwenpraatjes of vrouwen versieren deed Smit niet meer. Toch zou het nog jaren duren voordat hij zijn familie vertelde wie hij werkelijk was.

Door blessures verhuisde Smit op zijn 21ste van de profs van Volendam naar de amateurs. Vijf jaar la-

ter realiseerde hij zich dat een carrière in het betaalde voetbal er niet inzat, en pas toen bracht hij zijn omgeving van zijn geaardheid op de hoogte. Maar de reacties waren positief. Zijn ouders waren blij dat hij het vertelde en er viel een last van zijn schouders. "Het was echt een bevrijding."

'In de kantine doe je een stapje terug en schiet je in een bepaalde rol'

Hoewel hij bij de amateurs merkte dat de sfeer minder hard was dan bij de profs, liep hij ook bij RKAV Volendam – en later bij FC Blauw-Wit Amsterdam, Rijnvogels en DWV – niet met zijn geaardheid te koop. "Je bent wie je bent. In mijn beleving maakt het verder niks uit. Het gaat erom wat je op het veld doet. Alleen leeft dat nog niet zo bij de rest."

Voor Smit was het duidelijk: eerst presteren en dan komt daarna misschien wel de acceptatie. "Je kunt binnenstormen met de botte bijl. Maar waar gehakt wordt, vallen spaanders, dus dan moet je ook niet vreemd opkijken als niemand je meer accepteert. Pas als je wordt gewaardeerd om wat je doet en wie je bent, is het ineens niet zo'n probleem meer dat je homo bent. Dan heb je al je sporen verdiend en gaat

het erom wat je op het veld doet. Ik denk dat het zo werkt."

Negatieve reacties heeft Smit nooit gehad, maar dat komt misschien ook doordat nog steeds maar weinig mensen van zijn geaardheid op de hoogte zijn. "Eigenlijk alleen degenen die er specifiek naar hebben gevraagd. Veel spelers namen

bang te zijn en hij zou ook geen stap terugdoen als het tot problemen kwam.

"Al zouden ze met tien man zijn geweest, dan nog was ik erover in discussie gegaan. Als ze niet met me hadden willen douchen, was ik wel alleen onder de douche gestapt. Dat interesseert me geen moer."

"Mijn liefde voor voetbal," zegt Smit, "is net zo groot als jouw liefde voor voetbal of jouw wil om te winnen. Maar je moet wel een team vormen. Als ze me toch weg hadden willen hebben, was ik met opgeheven hoofd gegaan. We leven in 2011 en dat er homo's zijn in het voetbal, zou zo langzamerhand geen probleem meer moeten zijn."

Smit staat voor zijn zaak. Toch is er iets tegenstrijdigs aan zijn leven. Voor hemzelf is zijn geaardheid buiten de lijnen geen issue meer, maar zodra hij bij het voetbal is, stelt hij zich veel terughoudender op. "Dat is ook het moeilijke: je weet het van elkaar, maar je hebt het er niet over. Voor mij is het voetbal het belangrijkste. Wat ik in mijn vrije tijd doe, is privé. Dat kan ik gescheiden houden."

Hij aarzelt. "Maar ik kan me ook voorstellen dat veel mensen zullen zeggen: wees wie je bent. Dat heb ik altijd gedaan, maar ik dacht wel na over de dingen die ik zei. Dat heeft iets kameleonachtigs, ja. Als voetballer heb je het vooral over je sport

Langs de lijn met **Kees Weldam (TOG)**

'Ik kan de spanning niet aan'

Altijd is Kees Weldam (73) bij TOG. Behalve op zondag als het eerste thuis speelt. "Zodra ze achter komen, ga ik weg. Bij Fortius kijken, hiernaast. Of naar JOS op sportpark Drieburg."

Na de wedstrijd keert hij dan weer terug om te vragen hoe ze hebben gespeeld.

"Ik kan de spanning niet aan."

Kees Weldam pakt een bezemsteel en wijst zichzelf aan op een elftalfoto in de kantine. Jong en fier. De jaren zestig. Zijn broers – de tweeling Huib en Ger – staan er ook op. Vier zonen telde het gezin Weldam. En twee dochters, die handbalden ook bij TOG. Aan een andere club hoefden ze thuis niet te denken.

"De tweeling wilde ooit naar Meerboys. Een paar centen verdienen. Maar toen ma de formulieren zag liggen, scheurde ze deze voor hun ogen doormidden. 'Jullie gaan helemaal nergens heen.'"

Zelf ging Kees in zijn nadagen wel naar Zeeburgia. Afbouwen op zaterdag in een lage klasse.

"Maar zelfs dat kon mijn vader niet verkroppen. Hij

heeft drie jaar lang amper met me gesproken."

Na zijn carrière keerde hij terug als vlagger bij het eerste. "Ik heb heel wat puntjes gepakt," lacht Weldam. En ook nu is niet weg te slaan van de club. Om kleedkamers schoon te maken of de kantine te openen voor de jeugd. En op dinsdag trapt hij nog een balletje met de veteranen.

Behalve dus op die zondagen. Het is misschien maar beter ook. Uit tegen NFC liet hij zich een keer gaan. "Onze grens vlagde voor buitenspel, waarop de back de bal in de zestien pakte om een vrije trap te nemen. Geeft die scheids een penalty. Ik heb hem na afloop een schop tegen zijn poten gegeven."

Gedrag dat vloekt bij zijn vriendelijke oogopslag. De club laat hem nu bij wijze van therapie de scheidsrechters ontvangen. Maar of het zal helpen? Zelf denkt hij van niet. "Nee, ik kan maar beter helemaal niet meer kijken."

STEVEN VAN DER GAAG

Kees Weldam: 'Zodra ze achter komen, ga ik weg.'

FOTO MARCEL ISRAEL

en wil je graag je inbreng hebben. Maar in de kantine doe je een stapje terug en schiet je in een bepaalde rol. Dan let je op wat je zegt. Dat is moeilijk.”

Dat Smit vorig seizoen is gestopt, had niets te maken met zijn geaardheid. Hij kon vanwege een slepende heupblessure niet meer pijnloos duiken. Zijn relatie ging ook uit en dat was voor hem hét moment meer tijd aan zijn persoonlijke leven te besteden.

“Op het veld ga ik er helemaal voor, ik kom niet voor een halve training. Vier keer per week voetballen in combinatie met een baan is veel. Dan doe je sociaal gezien een stuk minder. Ik wilde orde op zaken stellen. Als ik volgend seizoen nog zin heb, denk ik dat ik fit genoeg kan zijn om nog terug te komen.”

Smit verwacht met dit verhaal geen revolutie te ontketenen in het denken over homoseksualiteit in de voetballerij. Hij ziet ook dat de agressie jegens homo's in de samenleving toeneemt. Toch hoopt hij op betere tijden. “Ik vraag niet dat mensen begrijpen wie ik ben. Het enige wat ik graag wil is dat mensen accepteren wie ik ben. En dat het verder geen rol meer speelt. Of je nou met een man of vrouw samenwoont, moet je lekker zelf weten.”

“Als ik ooit terugkeer bij de amateurs en homoseksualiteit dan nog niet wordt niet geaccepteerd, weet ik hoe het ervoor staat. Misschien duurt het nog wel een paar decennia. Maar wij zijn niet allemaal op boten gillende handtasnichten. Daar is overigens niets mis mee, maar wij zijn er ook als voetballer, zowel bij de profs als bij de amateurs.”

Kees Guijt, trainer

“We hebben het er nooit over gehad, maar ik had wel mijn gedachten over zijn geaardheid. Voor mij is het geen probleem, iedereen moet kunnen zijn wie hij is. Maar zoiets naar buiten brengen, zal in een teamsport altijd een probleem blijven, denk ik. Hoe gedragen de overigen zich in een groep? Maar zelf vind ik dat je iemand moet accepteren zoals hij is.”

Arnold Smit: ‘Je weet het van elkaar, maar je hebt het er niet over.’